

Sortförsök i åkerböna

SAMMANFATTNING

Under år 2013 skördades ett sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-613. Försöket var utlagt hos:

- Torbjörn Persson, Ängelholm (Område I C+ 2)

2013 var för åkerböna ett medelbra år, skörden i mätarsorten Fuego var i medeltal 5 970 kg per hektar, vilket kan jämföras med femårsmedelskörden som är 5820 kg per hektar.

Sortegenskaper 2009–2013

Julia är den klart stråstyvaste av sorterna följt av mätaren Fuego och Taifun. Stråsvagast är Tattoo följt av Gloria och Oena. De vitblommiga sorterna är kortare än mätaren, medan de brokblommiga är lika långa eller längre. Alla sorter har en lägre tusenkornvikt än mätarsorten. Gloria är den som har högst proteinhalt och Boxer den med lägst proteinhalt. Gloria är en extremt tidig sort, medan Oena är en sen sort.

De enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida (www.skaneforsoken.nu).

RESULTAT

Avkastning

I sammanställningen av 2013 års försök fanns det statistiskt signifikanta skillnader mellan sorterna. Året har varit tufft för nästan alla de sorter som varit med i provning under mer än ett år i jämförelse med mätaren. Boxer (två års provning) var den enda sort som hade en avkastning i nivå med mätaren Fuego. Bland sorterna som enbart varit med ett år i provning så var det flera som hängde med mätaren i avkastning. För femårsmedelskörden är det ingen som har en signifikant högre skörd än Fuego, däremot är det flera sorter – Tattoo, Gloria och Alexia – som har en signifikant lägre avkastning än mätaren.

Behandlingseffekt 2013

I provningen av åkerböna genomförs blockbehandlingar men några skörderesultat redovisas inte eftersom det är för få årliga försök. Där emot studeras grödans allvarligaste svampsjukdom, chokladfläcksjuka, där Alexia, Fuego, Gloria är de känsligaste och där Julia, Isabell, Tattoo och Oena är de minst känsliga sorterna.

Tabell 1. Kärnskörd av åkerbönor i Sverige. Medeltal av länsförsök

SORT	Blom- färg*	2009 - 2013			2009		2010		2011		2012		2013	
		kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs
Skörden hos Fuego						6620		3910		5480		7020		5970
NPZ Fuego (SW) EU	B	5820	100	16	100	3	100	3	100	3	100	3	100	4
NPZ Tattoo (SW) EU	V	4810	83	16	82	3	90	3	77	3	76	3	90	4
RWA Julia (SSd) EU	B	5470	94	13			114	3	101	3	88	3	84	4
To Marcel, 4124R (SSd)	B	5490	94	13			112	3	96	3	88	3	91	4
IGP Gloria (SSd) EU	V	4390	76	10					76	3	70	3	78	4
RWA Alexia (SSd) EU	B	5160	89	10					87	3	88	3	86	4
HADM Isabell (SW) EU	B	5670	97	10					96	3	96	3	94	4
SW-ZG 2007, Boxer (SW)	B	5980	103	6							98	3	99	3
NPZ Taifun (SW) EU	V	5550	95	7							92	3	92	4
Danko Oena (SW) EU	B	5810	100	7							100	3	92	4
SaL Bioro (SSd)													89	4
Lim Banquise (SSd) EU													90	4
NPZ Vertigo (SSd) EU													101	4
NPZ Fanfare (SW) EU													104	4
Danko Asleigh (SW) EU													100	4
Lim Imposa (SSd) EU	V												85	4
x cv% REP		5410	7,6	16	7,8	3	5,6	3	8,8	3	9,3	3	5,5	4
LSD PROB F1		570	.0001		.0903		.0083		.0065		.0038		.0001	

* Blomfärg. V = vitblommig (Tanninfri) och B = brokblommig

Tabell 2. Åkerbönor. Egenskaperna från försök i hela Sverige 2009-2013

SORT	Vatten- halt %	Strå- styrka %	Strå- längd cm	Tusen- kornv. g	Protein- halt % av ts	Mognad dagar	Spill vid skörd	Choklad- fläcksj. %
NPZ Fuego (SW) EU	22,8	78	118	596,1	30,6	147	344	23
NPZ Tattoo (SW) EU	1,6	-14	-4	-26,8	0,1	0	-136	-7
RWA Julia (SSd) EU	-0,2	5	12	-45,4	2,2	0	-132	-11
To Marcel, 4124R (SSd)	0	1	2	-56,2	1,3	-2	-127	-4
IGP Gloria (SSd) EU	-0,3	-10	-5	-152,5	2,8	-7	-264	0
RWA Alexia (SSd) EU	-1,3	-4	0	-96,8	1,1	-4	-124	1
HADM Isabell (SW) EU	0,6	0	10	-17,3	0,8	0	-137	-9
SW-ZG 2007, Boxer (SW)	0,7	-3	8	-22,9	-0,4	0	-191	-5
NPZ Taifun (SW) EU	-0,5	2	-2	-60,3	1	-2	-196	-4
Danko Oena (SW) EU	3,8	-7	20	-64,7	1,6	4	-210	-7

Svampbehandling: 2009 - 2010: St 60, 1,0 l Signum
2011 - 2013: St 60, 0,75 l Signum

Beskrivning av de olika sorterna

FUEGO (SW), brokblommig sort från Tyskland med mycket hög avkastning. Den är medellång, har en medeltidig mognad och goda stälkegenskaper. Fröet är stort med ganska låg proteinhalt.

TATTOO (SW), vitblommig sort från Tyskland med en lägre avkastning. Sorten är relativt kort, har en medeltidig mognad och en lägre stjälkstyrka. Fröet är medelstort med ganska låg proteinhalt.

JULIA (SSd), brokblommig sort från Österrike med en medelhög avkastning. Julia är mycket högvuxen, har en medeltidig mognad och goda odlingsegenskaper. Fröet är relativt litet med en medelhög proteinhalt.

MARCEL (SSd), brokblommig sort från Danmark med en medelhög avkastning. Den är medellång, mognar medeltidigt och har goda stälkegenskaper. Fröet är litet med medelhög proteinhalt.

GLORIA (SSd), vitblommig sort från Tyskland med en låg avkastning. Sorten är relativt kort, mognar ganska tidigt och har en låg stjälkstyrka och litet spill. Fröet är litet med hög proteinhalt.

ALEXIA (SSd), brokblommig sort från Österrike med en lägre avkastning. Sorten är medellång, tidigare mognad och har en lägre stjälkstyrka. Fröet är litet med medelhög proteinhalt.

ISABELL (SW), brokblommig sort från Tyskland med en hög avkastning. Sorten är högvuxen, mognar senare och goda stälkegenskaper. Fröet är medelstort med medelhög proteinhalt.